મધુરી મેના

અથવા

મીઠું બુલબુલ

—:પ્રગટકર્તા:—

બુકસેલર મણીલાલ ભાઈશંકર વ્યાસ

ઠે૦ સ્ટેશનરોડ-સુરત.

કીંમત બે આના.

C. M.-SHAH.

મધુરી મેના

અથવા

મીઠું બુલબુલ.

ગોપી અને નાનુડીના સંવાદ સાથે

"કોપીરાઈટ" પ્રગટ કર્તા.

બુકસેલર, મણીલાલ ભાઈશંકર વ્યાસ.

ઠે૦ સ્ટેશનરોડ–સુરત

આવૃત્તી ૧ લી. સન ૧૯૨૪

કીમત બે આના

કૃષ્ણ-ચરીત્ર—"ગોપી અને નાનુડીનો સંવાદ."

ગોપી–નાનુડી, તને કેમ [illegible] છે !

નાનુડી–ઉતાવલ કેમ ન હોય, પલનવું છે !

ગોપી–તું કોને પરણીશ ? નાનુડી–તમે જેને પલનશો તેને.

ગોપી–તે શું, અમે બધી એક વરનેજ પરણીશું, તે શું તું બધાને પરણીશ ?

નાનુડી–તમે બધી એ માલા વરને પલનશો ?

ગોપી–તારા વરનું નામ શું !

નાનુડી–તે તું કે'ની ? તાલા વલનું નામ પહેલું !

ગોપી–ભલે, " કેડે પીતાબર માથે મોર, હું માગું માખણનો ચોર "

નાનુડી–એ તો મારો કાનુલો; અલી તાલો વલ ?

ગોપી–"મને ન જોઈએ રૂડો રૂપાળો, હું માગું વર એકજ કાળો. "

નાનુડી–એ તો મારો કાનુલો ! વારૂ રાધા તારો વલ !

રાધા–" મેં મનમાં માન્યો ભરથાર, કંઇ એક બંસી બજાવનહાર "

નાનુડી–એ તો મારો કાનુલો,!વાહ વાહ, વાહ વાહ, બધીને કાનુલો વલ જોઇએ છે કાં ! હા. કાનુલો તો એવો વ્હાલો વ્હાલો લાગે છે ! (ગાયન)

રાધા–બાઈ રે શામળીયો, લાલ છે લટકાળો, (૨)
રૂપાળો એ તો લાગે મતવાલો, મને લાગે વ્હાલો–શા૦
છેડો મારો પકડે છબીલો, છાનો રહી છોગાળો–(૨)
પેલો મધુર મોરલીવાળો, (૨) શું જોરથી આવ્યો;
છબીલો રસીક નંદલાલો–હું પરણી કાનડ કાળો, (૨) શા૦
રૂપાળો એ તો લાગે મતવાલો, મને વ્હાલો;–શા૦

—:નવિન:—

મધુરી મેના.

અહલ્યાબાઇ—

મને એવો પરણ્યો ભાવે, બોલ્યું સાંખે લાડ લડાવે,
નોકર થઇને નમતો આવે, લાગે પાય, પાય, પાય,
મને ગમતાં વસ્ત્રો લાવે, હીરા મોતીડા મંગાવે,
પ્રેમે પ્રીતિરસ પીવડાવે, ચિતડું ચાય, ચાય, ચાય,
મીઠી બંસી હું-એ મણીધર, મધુર નાદપર ડોલે,
નયન ઇશારે થનથન નાચે, ખમા, મા, કહી બોલે,
નમતો જાય, જાય, જાય.

ભલે મેઘ એ હોય શ્યામ હું, વીજળી થોડી થોડી.
કામણગારો કૃષ્ણ, ગણીને, બનુ રાધીકા જોડી-
જુગતી થાય, થાય, થાય.

ધોળે દિવસે રાત કહું તો, હાજી હા જે કરતો,
બની દીવાના રૂપ રંગમાં પાછળ પાછળ ફરતો,
હું ક હોવ ધણી; તો તેવો જોઇયે, લાગે પાય, પાય, પાય.

અહલ્યાબાઇ—

રાજાસમી સાંજના આવજો. સામી સડકપર બંગલો,
મીઠા મ્હેમાન આજ આવજોરે—સામી૦
પ્રીતિ સરવરની પાળે પાનળીયા
અમીરસ પીજો પીવરાવજોરે—સામી૦
કાયાને કયારડે મ્હેકે કસ્તુરી
લ્હેરખડા લુંટજો લુંટાવજોરે—સામી૦

આનંદ લહરી—

હું છું નખરાળી નાર, સાસું ન જોશો લગાર—હું છું.
નખરાંએ કંઇકને ઘાયલ કર્યા છે, મૂર્છા પામ્યા છે હજાર—હું છું.
વાંકી ભમ્મર મ્હારી કામણગારી, નેણ જાણે ખંજરની ધાર—હું છું.
—સ્હામુ જોશો તો પોક મુકી રોશો, બનશો બે અક્કલ ગમાર—હું છું

મુદ્રા પ્રતાપ—

બહુ ધીરજના ફળ મીઠાં બેન, ધીરજના ફળ મીઠાં છે;
કહે ઋતુ વિણુ ફળ કયાં દીઠાં, બેન ઋતુ વિણુ ફળ કયાં દીઠાં છે.
તરૂવર તહાં તરૂવરની છાયાં, કંથ તહાં કામની ની કાયા;
જન બહુ મથન કરીને થાકે, ઉતાવળે આંબા નવ પાકે.
મન કરીએ ન અજીઠાં બેન—ધીરજ.

અહલ્યાબાઇ—

પીટયા મરજો મા ને બાપ જોડયું કજોડલુંરે
સુવા મોટા ઘરમાં આપ ·જોડયું કજોડલુંરે
રંગ ન જોયા ઢંગ ન જોયા જોયું ન રૂપ કરૂપ
કાળમીંઢને આપી કપુરી કરમે લખીયો કુપ
મને વળગાડયું એ પાપ—જોડયું કજોડલુંરે
મુકયો કાળજડાપર કાપ—જોડયું કજોડલુંરે

માલતી માધવ—

લ્યો સુંદરી સુમનની માળા, જઇ કહેજો પ્રણામ અમારા,
માળા નહિ પણ વરમાળા, સુંદર વર ઓ....શરમાળા.
મુખ દર્શનથી મન ચોરી (૨) ચિત હરી ગઈ બાળ ચકોરી,
તમે કિશોર એ નવલ કીશોરી, મટકે મોહ્યાં મટકાળા....લ્યો.

કામલતા—
નખરાંવો નખરાંના ટકા હજાર ! તું તો નાનકડી નાર,
અનીમોટી સરદાર-શી, જોબનની બહાર, જાઉં બલીહાર. (૨)
પલકોનાં પાંચ લાખ પ્યારી રૂપિઆ,
તારા નયણોનાં નવલાખ પુરા, હાં-તારા નેણોના,
પતળી કમર વાહ, નાજુક ઉમર વાહ,
મોહી તુજ મચકે કમર કેરે લચકે, પ્યારી તાબેદાર, તારા નખરાં—

નિલમ માણેક—
ઉપકાર અનુપમ થયો સુન્દરી, દે....બદલો કિરતાર,
સત્કાર-વિચરીએ-કેમ અતીથીનો, જે છે આધાર.
"વસ્તું કરતાં વહાલ કિમતી છે" (કોડી તે શું કિમતી રતી છે).
કાંડીના બળપર સૃષ્ટિનો, છે સઘળો આધાર....ઉપકાર.
(કાંડી શું દિવાદાંડી છે) ગૃહજીવનની સુખ હાંડી છે,
થેંક્સ, યુ વેરી મચ—ગુડ બોય...........ઉપકાર.

સાગર સરીતા—
કુંવારૂ રહેવું ઘણુંજ સારૂં બળ્યું પરણવાનું,કાકાજી બળ્યું પરણવાનું,
સારો ધણી જો નહીં મળે તો જુગ જુગ રડવાનું;
કાકાજી જુગજુગ રડવાનું.
પ્રેમથી રમાડું તને વ્હાલી હંમેશાં ખાલી તું શીદ અકળાય;
ઓ વ્હાલી ખાલી તું શીદ અકળાય.
વાણીયા દીકરા મુંગો મરી રહે નહીં તો ફજેતો થાય;
ઓ કાકા તમારૂં નખોદ જાય.
કહોનાં તું કયારે હવે મારી થાય....નહીં તો....કુંવારૂં.

અલીશાહ—
છોને કહેતા છકેલી, રંગીલા મને છોને કહેતા છકેલી,
હું તો જોબનમાં ઘેલી બનેલી—રંગીલા મને૦
બાગબગીચાની સ્હેલ બહુ સુંદર, જાણે શું ઘરમાં ગોંધેલી,
બદામી હલવોને ઘારી જલેબી, તાજી તાજી ખાઉં પહેલી—રંગીલા.
સાટીનની સાડીઓ કસબી ભરેલી કોર, સ્વપ્ને નહિ કોઇએ દીઠેલી;
પોલકાં ને ચોળીઓનો પાર નહિ મારે, લટકેથી લુંટી લાવેલી—રં૦
નવસેરા હાર સાચા મોતીના સુંદર, બંગડીઓ માણેક મઢેલી;
લુમણાં ને ઝુમણાં લાડવઈ પહેરતી, વિદ્યા હું પાકી ભણેલી—રંગીલા.
ચંદ્રચકોર—
પંડિતજી ચાલ્યા કાશીથી ઠગનું આવ્યું ગામ,
"ફ્ર તો કહે ફ્ર" અર્થ ન જાણ્યો ખોયો માલ તમામ.
આજ કાલનો જુવો જમાનો મોટું રાખે માન,
કહે સુધારો "ફ્ર" નહિં સહમજે બધા તાન મસ્તાન.
પહેરે ઈંગ્લીશ કપડાં ચશ્મા તેજ ભણેલો છે!
નહીં આચારે સમજે તે ધર્મી બનેલો છે!
છાપકામાં નહી સાર જરાપણ, ભણ્યો ખરો જે ગણતો જાય,
તેજ સ્હેજમાં પાર ઉતારે, ભણે ગણે જય જય જય થાય.
છત્ર વિજય—
લ્યો કોઈ પુલ લ્યોરે પુલ, માલણ મદઘેલી અહીં આવી,
પુલડાં રશ ભર સુંદર લાવી; મન માને તો ખરચો મુલ—લ્યો૦
જુઈ, જાઇ, ચંપો ચંબેલી, પુલડાં સર્વ સુવાશી,
ગુલાબની તો વાતજ ન્યારી, ખીલેલી છે પાંખડી ખાસી,—
લ્યો તપાશી—કરશે મનડુ એ મશગુલ—લ્યો૦

માલતી માધવ—
ભાભી મારાં ડાહ્યા ડમરાં, શા માટે શરમાવો,તમે શા માટે રીશાવો,
ઓ નાની નણુદલ આવો........આ કોણ !........તારો પ્રાણ !
હવે શા માટે શરમાવો (૨)........ઓ........

પૃથ્વી પુત્ર—
માળ મોતીડાની મોંઘી મંગાવજો, કંથ કોડીલા કંઠે પહેરાવજો
ચોળી કસુંબી રંગે રંગાવજો, સાડી સુંદર શરીરે સોહવજો
હોંશીલા હીરાની બંગડી બનાવજો,
કોમળ કર કુંદનને કંકણે દીપાવજો
હાર હીરા માણેકે મઢાવજો—માળ.
નીત્ય મીષ્ટ ભોજનીયાં ભાવે જમાડજો
આછાં આછાં પુલડાંની વેણી ગુંઠાવજો
સદન વીજળીની જોતે સોહાવજો
મીઠાં જોબનનાં જાંબુ ખવરાવજો—માળ.

શ્રી સિદ્ધ સત્યેન્દ્ર—
હું આવો ને આ આવું, આવાનું થયું તેવું, તેવાનું થાશે કેવું,
તે હવે છે જોયા જેવું, દુનીયા દોરંગી દુનીયા દોરંગી,બાપા બેરંગી.
સુરત સ્ટેશન પાસે પરજો, પુરેપુરો ગભરાયો,
પુરેપુરો ગભરાયો, ત્યાંથી ગલેમંડીમાં આવ્યો;
ઝટપટ ઝાંપામાં થઈને જાતો, ભાગોળે ભટકાયો—દુનીયા દોરંગી.
ખપાટીઆ ચકલા, ગોપીપુરા થઈ, નવસારી ભાગોળે ભરાયો,
ત્યાંથી સપાટો સીધો લગાવ્યો, દડબડ તાપી કાંઠે દેખાયો.
ત્યાં પણ ઘણો અકળાયો, ત્યાંથી તે અહીંયા આવ્યો,
ગાંડો મનમાં આવ્યું તે ગાયો—દુનીયા દોરંગી.

સુવર્ણ કુમારી—

સોહામણી સ્વર્ગની વાટ એકદીન સોહાવજો હોરાજ;
રસિલા અમરાપુરીનાં ઘાટ, એકદીન સોહાવજો હોરાજ.
મૃત્યુલોકના મનુષ્ય ક્યાં, ક્યાં અમરાપુરી ઘાટ;
અઘટીત–કહો એ કેમ બને વસમી વીકટ એ વાટ.
મુગટ મણી તમે રાજ સદનના, પારીજાત તમે નંદનવનનાં.
રાજવંશી દેવાંશી રસીકવર, પ્રિતજ્યોત પ્રકટાવી પરસ્પર;
મેળવવા અંતરમાં અંતર, સ્વર્ગ અમારૂં સોહાવજો હો રાજ.

રા" માંડલીક—

અલી ગાલો ગુલાબ તુલ્ય તારા, સંભાળ જરી બાળા,
ભોગી મધુકર જો લોભાશે, ચુંબન આશે આવશે પાશે,
("એમ!....હા...) રસિલાની લુંટાશે ફુલમાળા–સંભાળ જરીબાળા
–જાઓ બ્હેની મને ના સતાવશો,સ્મિત પુષ્પે વ્હાલમને વધાવશો.
થા. કંઠ આભૂષણ થા!–જા, જાણી જાણી તને જા,
ડંખદેશે ગાલે એ રસાળા, સંભાળ જરીબાળા.

મીનળ મુંજાળ—

હું છું કન્યા કુંવારી મને પરણ્યાના કોડ! બ્હેન પરણ્યાના કોડ–
મને મળશે મનગમતા રે-કોઈ રસીલાની જોડ;
પછી સર્વ કોઇ કહેશે સુંદરી!
લાજ કાઢું લટકેથી હું વળી!
–હજુ નાની છું બાઇ,શાને કરતી માથાફોડ,બાઈ કરતી માથાફોડ!
હું છું નાની એવા વર લાવું, જેમાં નવ કાંઈ ખોડ!
બ્હેન જેમાં નવ કાંઇ ખોડ–હું છું.

એકજ ભુલ—
મને ભોળીને ભરમાવીરે મા, કેમ કરૂં !
અણુસમજુને ફોસલાવીરે મા, કેમ કરૂં !
મારી પાસે પાસે આવે, છાની વાતો સંભળાવે,
મારૂં દીલ લલચાવે, પેલો ગરજી;
પ્યારી કહીને બોલાવે, એની પાસે કેમ ફાવે,
એતો સાંભળે ન એકે, મારી અરજી;
છાતી–માં–તો અરરરરરરર અરરરરરરરર થાયરે. મા કેમ કરૂં.–મને.
એના મોઢાંની મીઠાશ એ તો જાણે નાગપાશ,
પછી હોય કે ન હોય મારી મરજી;
કરે પરાણે એ પ્રીત, એતે કયાંની હશે રીત !
થઇ બેશે ધરાર મારો વરજી !
છાતી–માં–તો, થરરરરરરર થરરરરરરર થાયરે. મા–કેમ કરૂં !–મને.

બુદ્ધદેવ—
જોયો સાળો ડહાપણુનો ભંડાર, હાં હાં, મોટો કર્યો વેપાર; (૨)
બની ઠની ચાલ્યો ભર ચૌટામાં, પૂછયાં ભાવ બજાર હાંહાં.
કહે છે ખરીદી લાવ્યો ભાજી, છે સુંદર ને વળી તાજી;
ના તજે તોયે પતરાજી, કરી અક્કલ તણી હરાજી,
–કરો મશ્કરી, ભલે પરાક્રમ જો જો બીજી વાર (૨)–જોયો.
મળ્યો દલાલ પુરો પાજી, એણે બગાડી બધી બાજી,
હવે બુદ્ધિ બતાવું ઝાઝી, જેથી બજાર ઉઠે ગાજી;
કોણ પછી કહેનાર મને છે, ઘરમાં માંખીમાર હાં હાં (૨)
હુંશીયારીથી બની જવાના, મુનીમ હડફાલાલ હાં હાં (૨)–જોયો.

અરૂણોદય—

તમે જો જો ન વાયદા વીતાવજો, પીયુ પહેલી પેસેંજરમાં આવજો.
હાર તોરાથી સ્વાગત્ શોભાવજોરે—પીયુ.
સિલ્કની કીનાર કોઇક વાયલ આછેરાં,
કોઇક નવા નાટકના અચ્છા ઓપેરા;
થોડા હેન્ડબીલ હેરઓઇલના લાવજોરે—પીયુ.
એક હારમોન્યમ પેરીસનું લાવજોરે;
આવવાનો તાર મને આગળથી આપજોરે,
તમે સામા સ્ટેશન પર સીધાવજોરે—પીયુ.

વિર કેશરી—

આપ પાપડ વાડીમાં પધારજો લ્હેરીલાલ,
મંદીરની સામે મકાન છે, નીચે દેશી દારૂની દુકાન છે.
રંગરંગીલા ચાલ મારી પાડોશમાં તુલસી કયારાનું નીશાન છે.
છજામાં, તુલસીના ઝાડનું નીશાન છે—લ્હેરીલાલ.
અખંડ ને અભંગ આજ સાંજ પહેલા પધારજો
હડતાળવાળાનું તોફાનછે,જબરૂં હડતાળવાળાનું તોફાન છે.—લ્હેરી.
જોખમ ભરેલું કામ પુરી પંચાત છે, ધાસ્તી છે આફતમાં
જાન છે, મારા બાપ ધાસ્તી છે—લ્હેરીલાલ.

સરોજની—

છે ધરતણો હરીબેલી! ધરમ જતન જે કરશે તે તરશે,
અંતે સતિયાને જય મળશે,પાપીનો પ્રભુજી ક્ષય કરશે.—છે ધરમ.
સાખી "વિના ધરમ, ધનધામ ધરણી ખર ઉપાડે ભાર;
"ધિક્કાર પામ્યો શ્રેષ્ઠ પદવિ, સત્ય વિણુ સંસાર.
લખપતી થશે,કોડી ન મળશે,લઇ પાપ પોટલો પરવરશે—છે ધરમ.

માલતી માધવ—

ચાલ....ચાલ....ઓ અલબેલી, વળી વળી પાછું જુવે શું પ્રેમઘેલી.
તારા ઉરમાં આનંદની હેલી, સાહેલી, તારા ઉરમાં આનંદની હેલી,
મળ્યા હવે ભેગાં, ચંપો ને ચંપેલી...............ચાલ ચાલ.
મારા પગના ઝાંઝરની ખીલી, વારે વારે પડતી ઢીલી;
(ખિલી જેવી ઢીલી, એવી તું એ છે હઠીલી, હવે ચાલ ?)
(આ, આવિયે છીયે)..................................ચાલ.

સુકન્યા સાવિત્રી—

હું નથી એવી ભોળી (૨) હવે તો રહીરે,
ચાવરખી થઇ પુરી, મારી જોડ જડે નહી ઓળી–હું૦
નિત્ય કજીયા કંકાશ કરી, ઘરમાં સળગાલું હોળી;
–પ્રસંગ આવે પરખાસે બાઇ, તું ગળાણું કે ગોળી.–હું૦
ભલે ભાયડા ભીખ માંગે, ખાંધે ભેરવે ઝોળી,
આપણે તો બાઇ ઘીમા ઝબોળી, ખાઇએ ખીરને પોળી.–હું૦

એમાં–શું ?—

છે સમજ સમય બળવાન, ફેરવે ફેશનનું એ સુકાન–છે.
કસકસતી કંચુકીની તો, પ્રમદાએ કરી લુસ બાંય,
પારસી જેવા પાલકા, ત્યાં તો આવ્યા ફેશનમાંય.
ટકાઉ રેશમી સાડી સુન્દર, ઓયકોટ થઈ ત્યાંય,
સીફોન ને એ સ્થાન મળ્યું, જેથી સર્વાંગ દેખાય.
અખંડ કેશકલાપ ચિન્હ, સૌભાગ્યવતિનું ગણાય,
આજે બાલ કપાળ ઉપરના, સેલુન માંહી કપાય.
પવન તેવી પુઠે, નહિ કંઇ હાણુ–ફેરવે.

છત્રવિજય—

આશીષ બાપુ આપો, અહીંઆંથી વંજો માપો,
મારા રાજા ચાલાકી આનું નામ છે.—
તાલ કેવો કીધો ? ભગલા દગો તેં દીધો;
આ સિંહ તણો ચાલાકીથી શીકાર પડાવી લીધો.—મારા૦
ભોગ લાગ્યા મારા, મેં ભગલાને ઘરમાં ઘાલ્યો,
ગોટાળો ગંભીર કર્યો, ને બુલબુલ આ લઇ ચાલ્યો.
(વાહરે મારા વ્હાલા—લટકાળા લ્હેરી લાલા)
કેશર શીદ કરો છો ચાળા ? તમને લઇ જાય મોટરવાળા—મારા૦

રાજતિલક—

બની મુંબાઇની શેઠાણી, હું મોટરમાં ફરૂં,
તું પ્હેરે જો આ ખાદી, તો હું કબુલ કરૂં,
બનું પાટણની પટરાણી, રે હું મોજ કરૂં—બની.
ઘોડા ગાડીઓ મંગાઉં, વાડી બંગલા અપાઉં,
પણ ખાદી તો પ્હેરાઉં, તને મંજરી
સાડી ફેશનેબલ લાવો, મ્હારૂં મનડું મનાઓ—
વળી એરોપ્લેન મંગાઓ, આપી વરદી
ઉડે અદ્ધર સરરર રરરર પૂરરરર જાયરે હું તેમાં ફરૂં—બની.
પ્હેરો હોંસે હોંસે ખાદી, પ્યારી એમાં છે આબાદી,
મળે આઝાદી ને જાય ત્હારી શરદી,
પૂરો મ્હારા અભિલાષ, માનો મ્હારી ફરમાશ
મ્હારૂં દિલડું બનાવી દીધું દરદી—
હૈ—યા—માં—તો ચરરર રરરર અરરર રરરર થાયરે હું કેમ કરૂં—બની.

કુશમાવતી—

આતો હીસ્ટ્રીયા કળાય, વાયુ ગોળો છે ભળાય,
—ચાલ ડીસ્પેનસરીમાંય સધારીએ.
ચૉટો વિકટોરીયા માંહ્ય, ડાકટર ભક્કાને ત્યાંય....ચાલ.
અરે, અરરરર હાય, કંઇ કંઈ થાય છે,
ખમા ખમા ડીયરજાન, તને શું થાય છે.
અરે, અરરરર હાય, મારો જીવ જાય છે.
મારા કલેજાના ટુકડા, તને શું થાય છે?
કાળી જીરી બે વાલ, ગળો લીંમડાની છાલ,
પાઉં કાવો કરી હાલ, માહી થોડુંક ઝેર ઉમેરીએ....ચાલ.
જાય કોલેરાનો રોગ, મળે માલતીનો ભોગ,
આવે દીવાળીનો જોગ, લઈ અશ્વનીકુમાર ચાલીયે.—અરે.

વિર કેશરી—

આફતનો જમાનો આવ્યો ભારે ઉપજ્યો ભે,
નથી ઉગરવા આરો, ચારો આમ આફત છે.
ઢોર હરાયા ડબ્બે પૂરાયા, અંકે નંગ બે,
કડાં લોઢાનાં જડયાં હાથમાં ઠણુણુણુ ઠણુઠણુકે.
પાપી કયાં જઈને કે' તેને કોઇ દાદ ના દે—ચારો આમ—
કરણી તેવી પાર ઉતરણી, ખોદે તેજ પડે;
ભલા ભુંડાનો બદલો, ભગવત દીધા વિના ના રહે—પાપી કયાં.
વેશ કર્યા બહુરૂપી, બનીયા, લંપટતા કાજે,
મોટા ઘરના થયા પરોણા, સપડાયા અંતે;
હવે કોઇ દાદ ના દે, તારો થાયો પાપથી બે.—ચારો આમ—

આનંદ લહરી—
પાધરે પંથે જા ગુમાની ! પાધરે પંથે જા.
સુંદરી સામા જોઇ જાદુગરી આંખના ન કર ઘા;
રસિયાજી ! આવી નાજુક વયમાં અવળા લક્ષણ આ.
હઠીલા ! પાધરે પંથે જા, રસિલા ! પાધરે પંથે જા;
વાત કરૂં જરા છાતીયે ચાંપુ, કે. ચુંબન આપું હાં.
દંત દંખે એવા અધરામૃતની, સાફ ઘસીને ના;
છોગાળા ! પાધરે પંથે જા, છબીલા ! પાધરે પંથે જા.

વીર કુણાલ—
હું મદમાતી ભુલામણીને નામે પંકાતી,
કોઈ લ્હેરી જોઇ લજવાતી, હું લચક છબી લેખાતી.
ભર જોબનમાં ઝોલા ખાતી, દેવદર્શને જાતી,
નીરખી કૈંકની અંતર કળીઓ, ખીલીને કરમાતી,
રશથી છલકે મુઈ છાતી.

ભિષ્મ પીતામહ—
જખમના દરદો જખમી જાણેરે, વિણ જખમી શું જાણે,
મરદના ઘા તો મરદ વખાણે, કાયર શું જાણે.
ઓ બાઇજી.... ....કાયર શું જાણે,
આમૃ સ્વાદમાં કોકીલ માણે મૈના દાડમ દાણે,
હરખી હરખી હંસ કમળના કોમળ તંતુ તાણેરે;
બગલા શુ જાણે...............ઓ બાઇજી...............જ૦
પતિ પત્ની માણે રતીરશમાં કામદેવને બાણે,
શું સમજે તે જોગી જન્મનાં, જે જગ મીથ્યા જાણેરે;
જાણે તે જાણે.... ....ઓ બાઇજી........જ૦

ગુદા પ્રતાપ—
શીત વખતના ગાવાની ગત, પુછી જુઓ ગાનારાને,
જેવું તેવું ખાવાની ગત, પુછી જુઓ ખાનારાને.
મહાજન મોટા થાવાની ગત, પુછી જુઓ થાનારાને,
વિણુ બોલાવે જાવાની ગત, પુછી જુઓ જાનારાને.
ધાડ પડે તો ધાવાની ગત, પુછી જુઓ ધાનારાને,
જેને તેને ચાહવાની ગત, પુછી જુઓ ચાહનારને.

દેવી ચોધરાણી—
આ કયાંથી વળગી તગડી; હૈયા પર બળતી સઘડી;
દીકરા પોપટ, ગુજરીમાં વેચી આવજે—આ૦
—મેર મારા રોયા; મેં ઢંગ તારા જોયા,
ફરવાં વકરો મા તારી તું, વેચાવજે.
આ હરાયો પાડો, આ ભૂંડણનો ભવાડો;
બચ્ચા પોપટ આવા ધાંધળમાં ફાવજે—દીકરા—

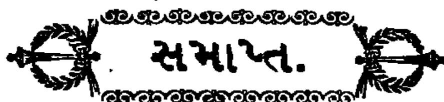
કનકતારા—
મય તો મારવાડકો બનીયોરે—બંમ્બઇ શહરકો આયો.
મારવાડસે નિકલ્યો જબતો, પાંઉમેં નહીં થો જુતો,
ઘાસલેટ (લે—ઘાસલેટ) કી ફેરી ફરીને પાંજરા પોળમાં સુતો.—મ.
બ્યાજ બટાકો ધંધો કરીને પૈસા પાંચ કમાયો,
આધી આધી જમે કરીને, લાડીજીકો લાયો.—મયતો.
લાડીજીકો મુખડો ધોલો, મોરો મનકો ભાયો,
લટક મટક કર ચાલી જાણે, મોરો જી લલચાયો—મયતો.
(અયે ! રામ રામ જીયો ભાઇ ગંગારામ દીયા દાન છુટે શ્રામ
—તાંબા દાન—પીતળ દાન.)

ભિષ્મ પીતામહ—

જગમાં મેં જોયું, દુષ્કરમાં દુષ્કર, નારીને વશ કરવીરે.
લાખ ટકાના લાડ લડાવો આપો ધનની કુંચી,
ફુલ સૈયામાં રાખો તો પણ કહેશે મુજને ખુંચીરે.—જગમાં.
સુવર્ણ કયારે કસ્તુરીનું, ખાતર દઈ પોષાય,
અમૃત પાશો તોય લશણુની ગંધ કદી નહિ જાયરે.—જગમાં.
હાથીપર અંકુશ કર્યો, કરી ઘોડા કાજ લગામ,
સ્ત્રી અંકુશ કરવા ટાણે શું ! હરી ગયો તો ગામરે—જગમાં.

ખુની મેના—

છું લલીતા મદમાતી, વળી સતીઓમાં પંકાતી,
હાથમાં માળા લેતી, વળી ભક્તાણી કે'વાતી.
મારી હંસણી સરખી ચાલ, વળી નાગણુ સરખા બાલ;
ગોરા ગુલાબ સરખા ગાલ, મારી અન્નાર સરખી છાતી—વળી૦
વળી સતીઓમાં પંકાતી, મળે શોખીલો લાલ;
રાખુ હૈયાનો કરીને હાર, નથી પીડા આ સેહવાતી—વળી૦

તૈયાર છે   તૈયાર છે !

આજ સુધી
કદી ન બહાર
પડેલાં ખાસ
ચુંટી કાઢેલા
ગાયનોનાં

જગપ્રખ્યાત
ગાયનોનો
અમૂલ્ય ખજાનો.

—: સંગીત :—

ફોનોગ્રાફ ગાયન સંગ્રહ.

ભાગ
૨ થી ૪ સાથે

આજેજ ખરીદો.

લગભગ ૨૦૦
વખણાયલા
ગાયનોનો
સંગ્રહ.

મળવાનું ઠેકાણું:—
બુકશેલર મણીલાલ ભાઈશંકર વ્યાસ.
ઠે૦ સ્ટેશન રોડ—સુરત

તથા સોલ એજંટ—ઠક્કર આણંદજી ગોપાળદાસ.

સુરત લીમડાચોકમાં આવેલા દેશી મીત્ર પ્રેસમાં
મગનલાલ વનમાળીદાસે છાપી.